

Segona onada d'EROs

BROTS VERDS?

diegobarletta.blogspot.com

nº 98 setembre 09 - donatiu 1,50 euros

Editorial	pàg 3	Centenari Setmana Tràgica.	pàg 10-12
Pàgines centrals :	pàg 8-9	1909: Barcelona en flames	
Brots verds i segona onada d'EROs			
Política	pàg 4-5	Internacional:	pàg 13-14
Construir una alternativa		Obama i Llatinoamèrica: UNASUR	
		Honduras: cop, resistència i negociació	
Expropiació de la fàbrica ocupada Zanón.		Suplement: Iran. Mobilitzacions i situació actual. A trenta	
Argentina	pàg 6-7	anys de la revolució iraniana.	

Per la reconstrucció de la IV Internacional

Mapa de los sonidos de Tokio, de la directora Isabel Coixet

No és feina fàcil recomanar una pel·lícula que no agrada a tothom i és per això que no acostumem a fer-ho. Avui en farem una excepció.

Des d'aquí hem encoratjat a anar al cinema per veure algunes obres d'aquesta directora, sempre alegren la vista pel seu magnífic tractament de les imatges, la música està molt cuidada i, encara que sempre toca temes tristos i durs, s'esforça per arribar-nos a l'ànima. Per això sempre en volem més. Les seves magnífiques creacions «Mi vida sin mí» i «La vida secreta de las palabras» són difícils de superar, la seva factura i el seu contingut són rodons, perquè compleixen totes les promeses que fan des del moment que comencen.

El «Mapa de los sonidos de Tokio» té tots els ingredients de les obres de la Isabel Coixet, una fotografia espectacular, una música selecta i encertada, i una història potent.

A saber: la història transcorre al Tokio actual; una noia jove d'aspecte fràgil té una doble vida, de nits treballa al mercat del peix i de tant en tant fa encàrrecs com a assassina a sou. Un empresari no pot superar el suïcidi de la seva filla i en fa culpable al novio d'aquesta, un xicot català que té un negoci de vins. Lligam d'ambdós protagonistes: la noia serà contractada per matar el noi. Cal afegir que el narrador de la història és

un enginyer de so, fascinat per la noia, que grava els sons de la ciutat i que és testimoni de la seva relació.

La noia està interpretada per la jove actriu Rinko Kikuchi (sortia a la pel·lícula Babel, d'Alejandro González Iñárritu), i el noi és el nostre admirat Sergi López.

La crítica dels entesos no es mostra unànim, podem llegir elogis i també hem de dir que al festival de Cannes no va aixecar grans admiracions.

Els espectadors es mostren dividits pel que fa a la credibilitat de la relació entre els dos protagonistes, és ben cert que el fet de trobar-se els farà canviar el que sentien i pensaven abans no es coneguessin (en cas contrari hi hauria història?), però aquest canvi està resolt potser massa ràpid pel que fa a la noia, i potser massa tard pel que fa al noi (només potser). Sigui com sigui, és el desenvolupament de la seva relació el motiu de la controvèrsia a la sortida del cinema. Perquè hi ha unanimitat en valorar el tractament del decorat, la ciutat de Tokio quasi sempre de nit, misteriosa i dolça, vibrant. I també en els sons. Original i ben trobada idea.

Si, per tot plegat i malgrat no afirmar que sigui una obra rodona, no penséssim que es mereix ser vista no aconsellàriem que paga la pena d'anar.

Més expedients, més acomiadaments.

Mentre se'ns vol convèncer que ja som a punt de sortir de la crisi, i que el 2010 començarà la recuperació, la realitat pels treballadors/es és que la crisi continua. L'agost tornava a créixer l'atur, menjant-se la petita retallada dels tres darrers mesos i que fa que en un any s'hagi perdut oficialment 1 milió de llocs de treball. Dels 3'6 milions d'aturats oficials només 2'6 milions cobraven alguna prestació a finals de juliol. I, aprofitant de les vacances, la patronal posa sobre la taula nous d'EROs temporals, acomiadaments i tancaments.

Nissan, que el juliol acomiadava 698 treballadors/es, a l'agost presenta un ERO temporal per més de 2000. A SEAT presenta un segon ERO aquest any per a més de 5000 treballadors, mentre la patronal demana al Govern 70 milions més als ja compromesos 240 per la fabricació del Q3. Roca vol acomiadar 713 treballadors més després dels nombrosos ERO temporals i els acomiadaments de l'estiu passat. Pirelli tanca amb els 491 treballadors/es al carrer. A la construcció la caiguda de visats d'obra és del 90%.

El discurs oficial, que primer negava l'existència de crisi i quan l'accepta és per dir que som a punt de sortir, no és un discurs ignorant sinó destinat a fer més fàcil d'acceptar els cops de la patronal contra els treballadors/es amb les esperances que en poc temps tot s'arreglarà. Ara el Govern ja parla de retallar la despesa (amb el sou dels funcionaris, per exemple), però les enormes sumes de diner públic posades en mans de la gran banca comencen a sortir a la llum: no per posar en marxa l'economia productiva ni donar crèdits a les petites i mitjanes empreses, no en forma de mantenir els llocs de treball, sinó tornant a jugar a la ruleta de la borsa que veu com mentre les empreses no deixen de baixar, contradictòriament el seu valor en borsa torna a pujar en un nou cicle especulatiu.

Els treballadors/es cal que no ens refiem de promeses de recuperacions i de treballs futurs, i que defensem el lloc de treball present. La mobilització és la única resposta als plans patronals. La coordinació de les empreses en conflicte i convertir-les en conflictes socials i polítics és la forma de respondre. I la major responsabilitat de que aquesta coordinació es pugui fer està en les grans empreses que arrossegueu al darrera nombroses petites i mitjanes. En el primer cicle d'acomiadaments la darrera tardor, les direccions sindicals majoritàries van mantenir aïllades les lluites de resistència a cada empresa i pràcticament tot els plans patronals van passar. Només superant aquest aïllament i amb la exigència de vaga general per aturar la destrucció

d'ocupació i de les condicions laborals es pot fer que aquest segon cicle es tanqui sense més centenars de milers de treballadors/es al carrer.

Euskadi: estiu amb més persecució.

Amb l'arribada del PSOE al Govern del País Basc, de la mà del PP, la repressió ha donat un pas més, en una batalla poble a poble, barri a barri, contra l'esquerra abertzale. L'objectiu d'aquest estiu del Govern de Patxi López ha estat «tolerància zero a les festes basques», eliminar tot element polític que tradicionalment havia estat present, amb la persecució de qualsevol referència als presos/es o als morts de la lluita armada basca. S'han succeït a cada poble prohibicions de manifestacions i actes, entrada als bars per ertzaintza, retirada de cartells, amenaces a les comparses, càrregues policials, detencions... El clima d'estat d'excepció ha estat la tònica... i seguirà.

D'aquesta manera el PP-PSOE imposen la «solució» estrictament policial del problema basc. Aquesta solució va ser la de l'època d'Aznar, amb una ofensiva contra Euskadi, incloses les seves institucions, però ara es fa també des de dins, des d'Ajuria Enea. Els resultats, però, se'ls poden girar en contra quan no es deixa cap esclatxa de llibertat d'expressió a un sector tan significatiu del poble basc i que, elecció darrera elecció, demostra que compten amb un suport de masses de més de 100.000 persones. Poden enviar a la clandestinitat la resistència de l'esquerra abertzale, però per la via repressiva no es derrotarà les ànsies de llibertat del poble basc. Clandestinitat no és igual a desaparició.

Acompanyant aquest marc de repressió generalitzada de l'esquerra abertzale hem vist el creixement – especialment a Nafarroa- dels actes feixistes. El tot s'hi val contra els nacionalistes radicals que impulsen el Govern Basc i central, dóna ales i ofereix total impunitat a grups com la Falange i similars, que amb pintades

a l'Ajuntament d'Arbizu (govern ANV) feia amenaces als regidors, malmetien les tombes de Lasa i Zabala assassinats pel GAL, o enviaven una bala a la «chupinera» de Bilbao, Sonia Polo, germana d'un pres d'ETA. Però l'extrema dreta no s'atura a atacar l'independentisme basc, sinó que també ha malmès un monument contra el franquisme i un altre en record dels afusellats a la Guerra Civil. L'ombra del GAL torna a planar sobre la política del PSOE al País Basc.

Però que ningú pensi que aquests són fenòmens entre l'estat i Euskalherria, a Catalunya per una consulta popular sobre el dret d'autodeterminació convocada a Arenys de Munt, el 13 de setembre, en un poble de prop de 7000 habitants, ha intervingut la fiscalia de l'Estat, hi ha un procés judicial per prohibir-la i la Falange –com a Nafarroa- convoca manifestació feixista el mateix dia. Aturar la repressió de l'estat i el feixisme ha de ser tasca del moviment obrer i dels moviments dels pobles units.

**... Només superant
l'aïllament i amb
l'exigència de la vaga
general ... es pot fer que
aquest segon cicle es
tanqui sense sumar més
atur.**

**...Acompanyant aquest
marc de repressió
generalitzada de
l'esquerra abertzale hem
vist el creixement ... dels
actes feixistes.**

8 de setembre de 2009

LI

11 setembre 09

Construir una alternativa pels drets dels treballadors/es i dels pobles

A las darreres eleccions europees Iniciativa Internacionalista, un acord entre organitzacions sobiranistes i de l'esquerra revolucionària, va tenir un important suport a Catalunya en nombre de vots, i més enllà va aplegar nombrosos actes amb gent animada per la proposta. Des de Lluita Internacionalista, com a grup participant de la candidatura, hem insistit en la necessitat de donar continuïtat a aquest acord-plataforma no només electoralment sinó en les activitats de la lluita de classe i dels pobles. Ara es preparen les autonòmiques, el tripartit ja ha demostrat al servei de qui està. Donar continuïtat a l'experiència d'Iniciativa Internacionalista, aplegant-hi més organitzacions, en un projecte que uneixi les reivindicacions nacionals amb les de classe, aquest és el repte plantejat.

Els problemes pels treballadors/es continuen, en contrast amb el discurs oficial que anuncia la sortida de la crisi perquè s'acceptin millor els EROs i els acomiadaments. Un nou allau d'EROs s'acumulen a Treball per aquesta tardor: ROCA, NISSAN, SEAT... i cadascuna arrossega milers d'acomiadaments a petites i mitjanes empreses proveïdores. Les xifres de l'atur no deixen de créixer, per a molts i moltes s'acaba ja el carnet d'atur i els 420 euros no resolen cap problema. I pel sector més explotat de la classe obrera arriba una nova reforma de la Llei d'estrangeria que l'endureix. Mentre la patronal ha rebut ajuts públics milionaris, els treballadors els queda pagar la fac-

tura. Aquest diner públic que no han servit ni per defensar llocs de treball ni per mantenir les condicions, avui tornen a ser «invertides» a la Borsa per relançar un altre cicle d'especulació.

¿Què ha fet el tripartit? L'esquerra institucional al Govern de la Generalitat, que normalment aplega el vot treballador, s'ha limitat

de TMB, contra els qui la seva patronal «d'esquerres» no dubta a colpejar un cop i un altre les direccions sindicals combatives.

No ha estat diferent la política del tripartit sobre els serveis públics: va avançar en la privatització dels CAP's i de la sanitat pública i ara ho fa de la mà de la Llei d'Educació de Catalunya, per abocar una quantitat encara més gran de recursos a l'ensenyament privat,

a explicar-nos que res no podem fer davant les exigències cada cop més crescudes de la patronal, a signar tots els ERO que abans no s'han acceptat per part les direccions sindicals majoritàries, i a enviar-nos la policia de l'ecosocialista Saura per reprimir les protestes obreres. Ho saben també els companys de Parcs i Jardins o

particularment el de l'Església. Com és possible que aquesta llei que ha provocat tres vagues generals massives de tot el professorat de la pública i de tots els seus sindicats, no tingui al Parlament una sola veu que s'hi oposi en defensa de l'ensenyament públic? Una llei que CiU i el Secretariat d'Escoles Cristianes proper a Unió no

haguessin pogut somiar millor.

Però no és millor el balanç del tripartit en defensa de les llibertats nacionals de Catalunya. Les discussions sobre finançament no són sinó la xocolata del lloro, i una manera d'enfrontar pobles. Només cal comparar les partides que avui volen repartir entre autonomies per serveis socials prioritàriament amb les quantitats que han donat a la banca, a les grans empreses o les mateixes que gasta l'exèrcit o les forces repressives, partides que l'esquerra institucional no qüestiona mai. El «café para todos» del Duc de Suarez ha estat pensat justament per promoure l'enfrontament entre pobles i ofegar els drets nacionals d'Euskadi o Catalunya en el marc autonòmic. Només cal veure l'enrenou que han organitzat per la consulta d'Arenys de Munt i la convocatòria de la Falange. La repressió de l'Estat im-

pulsa la reorganització del feixisme, ho hem vist a Nafarroa aquest estiu, ho veiem ara a Catalunya. Encara més directament quan l'advocat que envia el govern ha estat reiteradament candidat de les Falanges.

Som a poc més d'un any de les eleccions autonòmiques, si no s'avancen per una resolució del Constitucional contra la reforma de l'estatut. 23 anys de CiU van ser més que suficients per veure quines són les prioritats del partit de la burgesia catalana: una política al servei de la patronal, de l'església i un pacte estable amb la monarquia a canvi d'una part del pastís. Com ho va fer Cambó i la Lliga en els anys 20, per a la burgesia primer està la butxaca. Però n'hi ha hagut prou amb sis anys de PSC-ERC i ICV-EUiA per veure que fan la mateixa política. Cal trencar la lògica del mal menor, cal avençar

decididament cap a la construcció d'una alternativa. Iniciativa Internacionalista proposava una plataforma basada en quatre eixos: l'anticapitalisme, la lluita contra la monarquia i pel dret d'autodeterminació, la defensa dels drets democràtics contra la repressió i la llei de partits i la solidaritat internacionalista.

Si des d'ara comencem a recomposar les forces que vam donar suport a l.I. i, sota aquestes o noves sigles, unim forces amb els grups amb què compartim aquests eixos, podem fer possible una àmplia plataforma en la qual ningú perdi la seva identitat i construeixi una alternativa.

11 setembre 09

Escola d'estiu de Lluita Internacionalista

Els quatre primers dies d'agost, un grup de militants i simpatitzants de LI vam participar en la tradicional escola d'estiu del partit. Al nostre costat van estar diversos companys del Front Obrer de Turquia, que van aportar el seu entusiasme i la seva participació en la millor tradició del internacionalisme obrer.

Vam dedicar les sessions d'estudi i treball en grups a analitzar diversos aspectes del que va ser la crisi del règim i el procés de la revolució a l'Estat Espanyol entre els anys 1930 a 1938, així com els diferents programes i actuacions, tant en l'àmbit polític com en l'econòmic, de les principals corrents del moviment obrer. Durant el primer dia es va establir el marc general de les insuficiències del règim republicà i l'estructura econòmica, així com el pas de 1931 a 1936, marcat per les insurreccions obreres i camperoles que es van enfrontar als governs republicans. La segona sessió, i part de la tercera, van estar dedicades a les conquestes de la revolució del 19 de juliol de 1936 en el terreny de l'economia i de l'organització social, i a les seves limitacions, prestant especial atenció a les col·lectivitzacions, tant en la indústria com en el camp, la seva dinàmica, els organismes que es van construir en el procés i els diferents models, impulsats majoritàriament per CNT-FAI i POUM, i pel pas de les milícies cap al front. Finalment, vam dedicar les últimes sessions a les diferents polítiques aplicades durant aquest període, a les formes de front únic i de doble poder desenvolupades pel proletariat i destruïdes per les seves direccions polítiques en col·laboració amb la burgesia republicana.

Davant l'abundància de materials treballats i l'actualitat de moltes de les discussions (nacionalitzacions, control

obrer, front únic, III República, fronts populars...) en pròxims números de LI publicarem algunes pàgines sobre aquests temes que la «Memòria Històrica» oficial prefereix mantenir en la foscor i l'oblit i que als treballadors i treballadores ens serveixen per a no perdre el rumb cap al socialisme.

«L'expropiació és un pas en la lluita»

Dimecres 12 d'agost els treballadors de Zanón i del Sindicat Ceramista, al costat de la CTA, ATEN, ATE, organitzacions socials, estudiantils i partits d'esquerra es van manifestar davant el parlament provincial de Neuquén, que finalment va aprovar l'expropiació de la fàbrica ceramista, després de nou anys de gestió obrera. En la crisi econòmica mundial, i independentment dels límits de la mesura (cal seguir lluitant per la nacionalització sota control obrer i per la inversió pública en la modernització de la fàbrica) la lluita dels treballadors de Zanón demostra que no calen ni patrons ni propietat privada per mantenir la producció. Pocs dies després de l'expropiació, els dirigents del sindicat ceramista tornaven als seus llocs de treball, d'acord amb el sistema de rotació acordat en assemblea. Entrevistem a Alejandro López, ex secretari General del sindicat Ceramista.

Lluita Internacionalista - En primer lloc, enhorabona per l'expropiació de Zanón.

Alejandro López - Ha estat un gran pas de la gestió obrera, després de molts anys de lluita. Resol una etapa important en el

nostre conflicte. Allunya la possibilitat del desallotjament. A diferència d'altres casos en que s'han donat expropiacions per tres o cinc anys, en el nostre cas és definitiva: la fàbrica ja pertany als treballadors.

LI.- Podries explicar els detalls de l'expropiació?

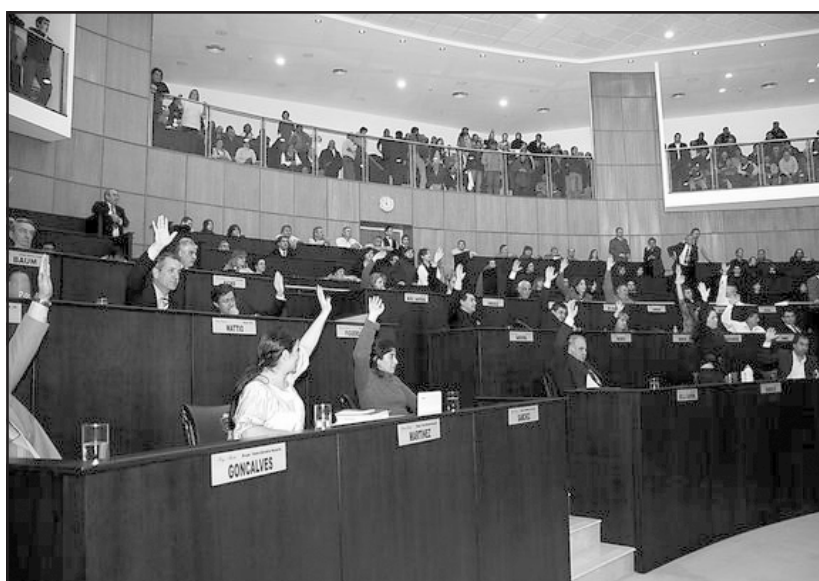
AL.- És una expropiació a títol gratuït per als treballadors. No hem de fer-nos càrrec de cap deute, com en altres casos en que els treballadors han quedat endeutats per a tota la vida, portant una càrrega molt pesada. El govern de la província va decidir una expropiació per adveniment, és a dir prèviament acordada amb els creditors privilegiats: una empresa italiana, el banc mundial i una institució de crèdit provincial. El govern va rebaixar el deute de 360 a 23 milions, que van destinats a aquests creditors, els quals tenen la propietat de la maquinària, el terreny i l'edifici. L'únic compromís per part nostra és vendre el material al govern provincial a preu de cost (primeres matèries, llum, gas, amortització de la maquinària i salaris). Si el govern de la província

ens compra material ens garanteix una venda permanent, i la continuïtat. Ha estat una de les millors expropiacions que s'han donat en l'àmbit nacional. Els títols de propietat passaran a la cooperativa Fasinpat: els terrenys, la maquinària, l'edifici, i fins i tot la marca Zanón, cosa que ens afavoreix comercialment. La lluita que vam començar fa 9 anys continua, però s'ha donat un pas endavant molt important, En el context de crisi econòmica internacional que porta acomiadaments, tancaments de fàbrica, caigudes salarials... hem demostrat que el control obrer pot donar una sortida per als treballadors. Esperem que sigui inspirador perquè uns altres treballadors segueixin el mateix camí. I també fem una crida als treballadors perquè no ens

resignem, inspirar-nos en aquesta experiència perquè quan els mitjans de producció estan a les mans dels treballadors les coses comencen a canviar. No permetem que en una fàbrica s'acomiadi a centenars de companys: l'únic que sobra és el patró; i els treballadors sabrem com fer-la funcionar.

LI.- Però la lluita continua.

AL.- Però la lluita continua, perquè s'ha resolt la part legal i no ens treuràn, però ara queda la part productiva. Estem en una crisi econòmica mundial, no tenim subsidis, crèdits per renovar tecnologia... a les altres fàbriques que estan sota el patró els donen totes aquestes ajudes, però no a una fàbrica sota gestió obrera. Hi ha una estratègia per part del govern i les patronals d'ofegar

Legislatura de Neuquén votant l'expropiació

econòmicament l'experiència del control obrer. Cal seguir lluitant per poder produir en igualtat de condicions. La construcció ha caigut un 40% aquest any i si no es reactiva l'obra pública per a nosaltres serà molt complicat. I la lluita també continua perquè som conscients de que la nostra lluita no és una illa. Si no hi ha un bon salari per als treballadors docents, els petrolers, els treballadors de la salut... si no hi ha una millora del poder adquisitiu no ens compraran materials ceràmics.

LI.- Heu aconseguit compromisos de compra per part del Govern?

AL.- N'hi ha, però el govern per voluntat pròpia no els vol complir. Ells el que volen és ofegar-nos. Les compres només arribaran si seguim lluitant per l'obra pública, al costat d'altres treballadors i al costat del poble de Neuquén. Només al poble hi ha 70.000 famílies sense habitatge. Milers de persones viuen en barraques. És urgent reobrir l'obra pública, però això requereix una decisió política.

LI.- Els treballadors de Zanon sempre heu lluitat per la nacionalització de la fàbrica i heu plantejat que la cooperativa no era una sortida real. Queda ara ajornada aquesta reivindicació?

AL.- Justament per les característiques del nostre sector, lligat a la construcció i molt exposat a les fluctuacions de l'economia no podem abaixar la bandera de la nacionalització.. I amb control obrer ple. Llitem perquè la fàbrica sigui nacionalitzada, és l'única cosa que pot garantir la nostra continuïtat en el temps. No hem lluitat durant tant de temps per acabar autoexplotant-nos, sinó per treballar en una fàbrica amb un bon salari i en bones condicions. La lluita per la nacionalització és oberta, perquè és la solució definitiva.

LI.- Creus que l'expropiació de Zanon obre la porta a la mateixa sortida per a altres fàbriques ocupades?

AL.- Hem intentat lluitar durant anys per una llei nacional d'expropiació. Cal seguir en aquesta lluita perquè molts treballadors continuen sense una solució. Es tracta que cada fàbrica

que tanqui passi automàticament a mans dels treballadors.

LI.- El funcionament de la fàbrica continuarà amb les assemblees?

AL.- Estem millorant l'organització. Però perquè la fàbrica es mantingui a peu dret necessitem dels altres treballadors. Segueixen havent-hi dos pilars: el treball i l'organització interna i la lluita en els carrers. Seguirem com fins ara, amb més compromís, perquè en el context de crisi hem de demostrar que els treballadors podem portar endavant la fàbrica.

LI.- Quin ambient es respira entre els companys i companyes?

AL.- En aquests moments bons no oblidem l'ajuda que hem rebut d'altres treballadors a nivell nacional i internacional. Moltíssima gent, moltes organitzacions i treballadors com vosaltres, malgrat estar tan lluny, s'han manifestant per l'expropiació. Amb fons caixes de resistència, amb mobilitzacions. En els balanços de l'assemblea ha quedat clar que ho hem aconseguit entre tots, i que això va ha estat el que ha fet decantar la balança.

LI.- Nou anys de lluita i ara toca canvi en la direcció del sindicat

AL.- El balanç és més que positiu, no només per haver aconseguit l'expropiació, sinó perquè s'han assolit xifres històriques d'augment salarial. S'han acabat els acomiadaments i les suspensions en les quatre fàbriques del sindicat ceramista. Dues estan sota control dels treballadors: Zanon i Ceramica del Sur, que fa menys d'un any va ser presa pels treballadors. En la resta hi ha un control obrer parcial i els companys coneixen totes les dades de la producció, cosa que permet que ningú ens passi per sobre a l'hora de discutir salaris o millores de seguretat. És el resultat dels posicionaments de classe que sempre ha tingut aquest sindicat. La lluita colze a colze amb altres treballadors, pels drets dels pobles originaris, pel processament dels responsables de la dictadura. Ara acabem un mandat i després de la reforma dels nostres estatuts no permetem que cap dirigent s'apalanqui durant anys en els càrrecs. Nosaltres fem la rotació. Demà a les sis del matí jo arrenco a la màquina d'on vaig sortir, i sorgeixen noves generacions de dirigents que portaran el sindicat.

Falsa recuperació econòmica

L'oficina dels EUA que certifica l'entrada del país a una recessió econòmica té per costum negar la recessió fins que aquesta és ben entrada i anunciar-ne anticipadament la sortida. Amb aquest expedient, entre altres coses, desinforma la classe obrera. Per als mitjans de comunicació, empresaris i governs, el que ha passat és un greu accident, provocat per l'ambició d'uns pocs – alguns d'ells delinqüents estafadors- i una vegada atesa l'emergència, a poc a poc i amb més control que abans (diuen), l'economia es tornarà a engegar. Els marxistes portem dècades cridant l'atenció sobre la crisi estructural capitalista. Per a nosaltres, cada crisi episòdica és un pas en una crisi general que té recuperacions cada vegada més lleus i recaigudes més freqüents. Però no és un procés mecànic, i de fet, la burgesia pot tenir una nova època d'augment de la seva taxa de beneficis gràcies a la destrucció de forces productives, l'augment de la taxa d'explotació de la classe obrera, l'augment de la taxa d'explotació dels recursos naturals, noves tecnologies o descobriments científics o canvis organitzatius en la producció i el consum. En aquest moment estariem en una crisi de sobreproducció de diners i d'algunes mercaderies que les majories no poden adquirir per la pobresa i baix nivell adquisitiu, acompanyada de subproducció de recursos energètics i de productes i serveis necessaris per a la població.

Encara que les borses gairebé han recuperat el que s'ha perdut en un any, l'atur no deixa d'augmentar, i estem ja en unes xifres equivalents a les majors crisis econòmiques de l'estat espanyol, si exclouem la postguerra i la del 29. Certament, per ara, el col·lapse econòmic mundial es va avortar per l'expedient de crear diners i traspasar deute privat a públic, per un valor mundial d'11 milions de milions de dòlars (que entre 7.000 milions d'habitants toquen a 1.500 dòlars per habitant).

A la televisió ens repetien ministres i experts que la crisi era impossible. Després que es tractava d'un problema de liquiditat. Més tard que per culpa d'alguns treballadors de color que no pagaven les seves hipote-

ques, s'estava enfonsant el sistema financer nord-americà. Quan va caure la General Motors van admetre ja que era una crisi de solvència d'algunes empreses. En tot cas, es tractava d'un «pànic» irracional, i calia injectar «confiança». La injecció va ser d'11 milions de milions de dòlars al món. Part del capítol espanyol està format per 150.000 milions d'euros en ajudes a la banca i 100.000 en avals. Les dues xifres sumen l'equivalent a dos Pla Marshall amb el total actualitzat. Repartint entre 46 milions d'habitants, toca a 5.400 euros per habitant, només per a la banca.

Les reaccions dels bancs i especuladors que no havien fet fallida han estat folklòriques. S'han fet famoses les festes dels directius amb els diners de les ajudes, els dividendes per a l'accionista provinents directament de les ajudes, l'especulació directa amb els diners de les ajudes. Els bancs europeus prenen prestat del banc central europeu a l'1% i compren lletres del tresor del seu país a un interès superior i fan beneficis amb la diferència. Mentre, el crèdit per a l'economia productiva o les necessitats, ha desaparegut, accelerant els impagaments, els tancaments i l'atur. Aquests diners estan a les borses, de fet es pot parlar d'una «bombolla» de les ajudes i rescats. Com tota bombolla, no es pot mantenir en el temps. De fet, a EEUU, mentre els estats estan reduint despeses socials i amb l'amenaça de la suspensió de pagaments, es parla ja d'una segona tanda d'ajudes». El fantasma de la fallida de les administracions, fins a ara només pròpia de països africans, llatinoamericans o asiàtics, comença a apuntar en els països del nord. Islàndia ha estat el primer, i Califòrnia i Irlanda estan prop.

Els EUA es troben en fallida, amb un deute impagable, amb el privilegi que la seva moneda exporta inflació a tot el món, i amb els seus bons finança el seu exèrcit i amb el seu exèrcit dona suport a la seva mo-

neda i als bons.

Però no es tracta simplement d'una crisi de sobreproducció. Hi ha sobreproducció de moneda, de la de l'imperi i de qui pot, sobreproducció respecte al poder adquisitiu decreixent. Però comença a haver-hi subproducció energètica, que forma part de la crisi ecològica que amenaça la recuperació entesa com a creixement.

A l'estat espanyol estan acabant els terminis dels EROS temporals, acaba el primer pla E, els nous EROS de NISSAN i OPEL assenyalen una segona onada, els bancs d'aliments per a indigents es troben buits, comencen retallades en els serveis socials com la disponibilitat de mediadors socials a Barcelona, s'acaben les prestacions

Segona onada d'EROS

i els subsidis d'atur, i el govern reacciona amb una insuficient ajuda de 420 euros no per a tots, la patronal amaga amb l'abaratiment de l'acomiadament i els ajuntaments comencen a tenir dificultats econòmiques per la baixada de la recaptació, i alguns d'ells han començat al seu torn a acomiadar.

Els brots verds són un guió per a no lluitar contra els acomiadaments, els desnonaments, els rescats als rics, la pobresa i la guerra. Els únics brots verds en els quals podem confiar són en la progressiva organització i mobilització de la classe obrera.

Per a ampliar:

<http://1link.in/eebwm>
http://www.ft-ci.org/article.php3?id_article=2085
http://www.litci.org/MateriaES.aspx?MAT_ID=1640
<http://www.rebellion.org/noticia.php?id=90817>
<http://www.rebellion.org/noticia.php?id=91068>
<http://www.rebellion.org/noticia.php?id=91027>

Segona onada d'acomiadaments

Quan arriba l'estiu les empreses aprofiten per presentar els expedients de regulació. Un altre cop el metall i la construcció encapçalen les llistes. Qualsevol reducció de la producció d'aquestes grans empreses té efectes en cadena en moltes petites i mitjanes, com ja va passar ara fa un any. Aleshores la política del Govern va consistir a ajornar els acomiadaments directes en les grans fàbriques amb ERO temporals i compromisos de finançament, però aquestes regulacions eren suficients per fer caure moltes empreses subministradores que van anar directament al tancament. El cas de Nissan ha estat molt clar: anuncia acomiadaments ara fa un any, els ajorna amb un ERO temporal, cauen les subministradores i al final, tot just abans de l'estiu fa els acomiadaments que li queden. En tota aquesta estratègia l'objectiu central del govern i les empreses ha estat que no confluïssin les lluites obreres i evitar la pressió per una vaga general. El resultat de tot aquest cicle d'un any d'acomiadaments ha estat un milió d'aturats més, segons les xifres oficials. La CGT eleva la xifra a 2'3milions calculant des de finals del 07.

Lluny de les afirmacions oficials sobre el final de la crisi i que la pitjor fase ja ha passat, la realitat és que la patronal ha tornat a presentar més expedients de regulació per aquesta tardor. Els han presentat sense anar més lluny SEAT, ROCA o la mateixa Nissan, OPEL ja anuncia que sobren llocs de treball però espera primer la venda de la marca. La patronal de l'automòbil, com la de la construcció, afirma que els plans d'ajuts del Govern són insuficients per remuntar el sector i un nou allau d'EROs i acomiadaments es prepara pels propers mesos.

Cal un balanç urgent al sí del moviment obrer de la darrera etapa de destrucció d'ocupació, de les formes de lluita, perquè cada cop la situació –ja amb un atur molt elevat– es torna més difícil. El principal problema era que les direccions de CCOO i UGT participaven del discurs oficial –de Govern, patronal– de què els ERO's temporals o les baixes «no traumàtiques» eren instruments necessaris per superar la situació de crisi. El resultat ha estat que en la absoluta majoria dels casos els plans patronals han passat pràcticament intactes (en tot cas amb més diners per les indemnitzacions), i en un percentatge superior al 90 % amb la signatura dels grans sindicats.

De la mateixa manera que són molt superiors les responsabilitats de les direccions de CCOO i UGT en el resultat final de les lluites, també ho ha estat la dels comitès d'empresa i seccions sindicals de les grans empreses respecte de les petites i mitjanes. Gran part d'aquestes empreses són totalment dependents de servir una gran fàbrica, per això la única perspectiva per elles era exigir una solució conjunta de les grans empreses amb les seves subministradores. Tothom sap que la capacitat de resistència de les petites empreses és molt limitada. Per això el Govern va concentrar la seva preocupació en paraitzar l'acció de les grans.

El sindicalisme més combatiu sap que aquestes mesures «no traumàtiques» no resolen el problema de fons i que normalment només ajornen la lluita uns mesos en una situació de més debilitat per part dels treballadors/es. Però el problema entre gran part d'aquests companys/es és que malgrat rebutjar i no signar els ERO's, tampoc creuen que sigui possible derrotar la patronal. Quan aquestes direccions més combatives tenien més pes hi ha hagut lluita, en alguns casos hi ha hagut resistències heroiques amb ocupacions

d'empresa o vagues indefinides i amb enfrontaments amb la policia, però la gran mancança en tots els casos és que han estat lluites que han quedat aïllades, en el marc de l'empresa. Des del sindicalisme alternatiu no es va engegar un pla general de coordinació d'empreses per sota, per confluïr i estendre el moviment, per donar suport a les empreses en crisi, per ampliar l'exigència de convocatòria de la vaga general.

Estar convençut/des que els ERO's es poden aturar si es converteixen en un problema polític i social, que el problema no és que la producció no sigui necessària sinó que la patronal ofega la capacitat de compra del treballador/a mentre que només ven la producció amb una taxa de guany. Treballar des d'ara, sense esperar que arribin els acomiadaments o els expedients a la meua empresa, en una coordinació d'empreses locals i comarcals per donar suport les empreses en lluita. Convertir la defensa dels llocs de treball en un problema social vital i no en un problema intern de la empresa i els seus comptes de rendibilitat.

El problema d'una sortida obrera comença per enfrontar el Govern i la seva política de crisi, en la qual els grans recursos són per la banca i les empreses i pels treballadors/es i aturats només hi ha l'almoina. Cal començar a crear la unitat obrera a la base al mateix temps que s'exigeixen mesures globals, com la reducció del temps de treball sense reduir el sou per mantenir el consum de les famílies, la nacionalització de la banca sense indemnitzar els grans capitals per posar els diners al servei de la producció, la nacionalització d'empreses que acomiaden, ... Engegar aquest moviment és urgent, doncs cada dia que passa hi ha més aturats i a molts d'ells/es se'ls esgoten les prestacions i es degraden les condicions de vida.

1909: Barcelona en flames

Entre el 26 i el 31 de juliol de 1909 els obrers de Barcelona van protagonitzar una revolta contra la guerra colonial i contra l'església. L'episodi que la burgesia va anomenar «Setmana Tràgica» es va cloure amb una repressió brutal, però va demostrar el potencial del proletariat i va fer trontollar el règim de la monarquia d'Alfons XIII, que va quedar tocat de mort. Cent anys després, quan encara perviu la lectura escandalitzada per la crema de convents, recordem el moviment revolucionari, precedent del juliol del 36.

El 1909 les condicions de vida en els barris treballadors eren dramàtiques: 60% d'analfabetisme, jornades laborals de més de 12 hores, sota de misèria que contrastaven amb una inflació galopant per les polítiques aranzelàries de protecció d'una indústria obsoleta... El cost mínim de supervivència d'una família era de 112 pessetes mensuals i el salari mitjà era de 4 pessetes al dia. Uns 20.000 nens treballaven, sobretot al tèxtil. Malgrat la dura repressió, el moviment obrer intentava obrir-se camí des de finals del segle XIX, amb la creació dels primers sindicats. El 1902 es va produir la primera vaga general a Barcelona, que es prolongà una setmana i acabà amb la majoria de les naixents organitzacions de treballadors clausurades. Dos anys més tard naixia Solidaridad Obrera, el primer intent d'unificar diversos sectors en una central sindical. El maig de 1909 comptava amb més de 15.000 afiliats a Barcelona i rodalies. Al seu interior, sota la influència de la revolució russa de 1905, sectors de l'anarquisme evolucionaven des de la vella estratègia bakuninista de l'acció exemplar cap a l'aposta per un moviment de masses revolucionari. També el PSOE i la UGT jugaven un paper dins la Solidaridad, però la seva política de rebuig a la vaga general, titllada d'aventurisme anarquista i la seva obsessió per potenciar les institucions governamentals de reforma social per aconseguir millores econòmiques van provocar una profunda crisi a les seves files.

El 1909 el Partit Radical de Lerroux tenia una gran influència sobre la classe treballadora i va guanyar amb majoria absoluta les eleccions municipals a Barcelona. El seu objectiu era crear un partit que limités el pes del catalanisme i alhora apartés el moviment obrer de

qualsevol projecte revolucionari. Va ser precisament Lerroux qui fundà la primera Casa del Pueblo a Barcelona i creà les primeres xarxes de beneficiència i protecció social per als sectors més depauperats.

En aquest context, la monarquia es va embarcar en una nova aventura colonial al Marroc. Després de la pèrdua el 1898 de les darreres colònies americanes, que havia ferit l'orgull dels militars, la burgesia espanyola (i sobre tot la catalana, amb una indústria que depenia en gran mesura de les exportacions als mercats protegits colonials) necessitava fer-se un espai. L'empresari Eusebi Güell, associat al comte de Romanones, tenia un complex miner prop de Melilla. El tercer soci, el marquès de Comillas, era a més l'amo de la Transatlàntica, la companyia que s'encarregaria de transportar les tropes des de la península fins al Marroc. Els embarcaments es feien a Barcelona.

Per tal de frenar les aspiracions d'Alemanya i Gran Bretanya, França havia acordat amb la monarquia espanyola repartir-se el Marroc en dues zones d'influència. Contra el domini colonial es va alçar un moviment de resistència i el govern, presidit pel conservador Antonio Maura (que cauria a causa

de la Setmana Tràgica i amb ell el decimonònic sistema de torn de partits), va decidir l'inici de la guerra, quan el 9 de juliol els rifenys van atacar les mines espanyoles.

El govern va mobilitzar immediatament els reservistes, que eren bàsicament obrers, en molts casos caps de família. Els burgesos es lliuraven d'anar a la guerra pagant una redempció de 1.500 pessetes o enviant un «substitut». Amb l'experiència dels morts i els mutilats del 98, era evident que es tornava a vessar sang obrera per defensar els interessos dels privilegiats.

El diumenge 18 de juliol embarcaven a Barcelona els primers regiments formats per reservistes. Les seves dones van encendre la flama de la revolta, indignades quan, com era costum, nombroses dones burgeses es van acostar al port per acomiadar els soldats i lliurar-los tabac, estampetes i escapularis. Durant tota la tarda les treballadores van protagonitzar manifestacions pel centre de la ciutat, que foren durament reprimides. El mateix dia el II Congrés de la Federació Socialista de Catalunya aprovava una campanya contra la guerra.

De seguida va començar a circular la idea entre les organitzacions obreres d'una vaga general per atu-

rar la guerra imperialista. El dimarts van arribar notícies de la mort dels primers reservistes al Marroc, que van escalfar més l'ambient. El dia següent, un míting dels socialistes a Terrassa, amb més de 4.000 obrers, va aprovar una resolució per la convocatòria de la vaga general. Finalment la UGT va acabar convocant-la a tot l'estat pel 2 d'agost. Però tot es va accelerar dissabte, en saber-se la mort de 26 soldats a mans dels rifenys. La

resposta era inaplaçable i Solidaridad Obrera va llençar la convocatòria pel dilluns 26. El comitè central de vaga estava format per un socialista, un sindicalista i un anarquista. La vaga va ser ratificada per una assemblea de delegats de fàbrica de tota la comarca.

Vaga general i insurrecció

La vaga va tenir un seguiment massiu i va paralytizar Barcelona. Les dones van ser les més actives en els piquets. Només hi va haver enfrontaments destacables per aturar els tramvies, que el govern va intentar sense èxit mantenir en funcionament. A les principals poblacions catalanes com Sabadell, Terrassa, Granollers, Vilanova, Sitges, Mataró, Manresa la vaga també va ser unànime.

Els treballadors van assaltar quartells i es van enfrontar amb la Guardia Civil i la policia. Alguns presos polítics van ser alliberats de les comissaries. Es van tallar les línies de ferrocarril i s'alçaren barricades a tota la ciutat. Soldats i policies es negaven a reprimir els manifestants. El govern va obligar a dimitir el governador civil, Ossorio que no volia emprar l'exèrcit per por que confraternitzés amb els treballadors.

En algunes ciutats de l'àrea metropolitana es van constituir Juntas Revolucionàries que substituïren els ajuntaments, però a Barcelona no es va arribar a generar un doble poder. El comitè central de vaga va quedar desbordat: havia previst una mobilització pacífica per obligar el govern a aturar la guerra i es trobava al capdavant d'una insurrecció obrera que les institucions no podien sufocar. Tampoc els anarcosindicalistes tenien un programa clar,

convençuts que el govern cauria simplement pel fet d'allargar la vaga. De fet van ser els propis treballadors qui van decidir continuar la vaga el dimarts: el comitè ni tan sols s'hi va pronunciar.

Enlloc de prendre el poder a Barcelona i estendre el moviment al conjunt de l'Estat, Solidaridad Obrera i el comitè de vaga van trucar a la porta dels partits republicans, tan dels radicals com dels catalanistes, per què proclamessin la república i prenguessin la direcció política del moviment. Com explicarà Andreu Nin en un article publicat el 1933, «los obreros barceloneses, sin una organización o un partido político que les orientara, se vieron desamparados y concentraron su furor en los conventos y las iglesias, personificación tangible, a sus ojos, de la reacción. La organización obrera, después de haber declarado la huelga general, creía haber cumplido ya con su misión. Ahora, según ella, eran los partidos republicanos los que debían entrar en acción y canalizar el movimiento en el sentido de la lucha decisiva contra la monarquía. Pero en vano los delegados del comité de huelga, único organismo directivo del movimiento, visitaron a

los líderes republicanos para solicitarles se pusieran al frente de la insurrección. Unos habían desaparecido, otros se escondían en el desván, otros se los echaban de encima a cajas destempladas. A la hora de las responsabilidades, todos se volvían atrás». Tampoc va arribar l'extensió del moviment a la resta de l'Estat. El govern va presentar els fets de Barcelona com una revolta separatista i la lluita va quedar aïllada.

La crema de convents

Sense una direcció política, el moviment es va llençar a la crema d'esglésies, convents i escoles catòliques. L'església era una institució profundament odiada pels sectors populars. Les raons de la força de l'anticlericalisme a la història de l'Estat espanyol s'han de buscar en l'enorme poder econòmic de l'Església (a principis de segle controlava un terç de la riquesa total del país), de la qual feia ostentació amb gairebé 400 convents només a Barcelona, i en la seva fusió amb capitalistes i terratinents. A més feia funcionar els seus negocis amb mà d'obra esclava (orfes i monges), amb la qual cosa pressionava a la baixa els salaris de tothom. Així ho explicava José Comaposada, participant a la Setmana Tràgica. «¿De dónde proceden tan cuantiosos capitales? Ya lo hemos dicho: en su inmensa mayor parte de la doble e inícia explotación que en estos edificios se realiza, de la que tocan dolorosas consecuencias, no solo los infelices desgraciados a quienes el fatal destino ha llevado a aquellos antros, sino a miles y miles de obreras de todos los oficios, obligadas a morir trabajando día y noche para ganar jornales indignos por lo ba-

jos, pues por mucho que se dejen explotar, pesa siempre sobre ellas como losa de plomo la amenaza de la confección del convento.» A més, l'Església monopolitzava un sistema educatiu concebut per consolidar les diferències de classe. En tercer lloc, històricament havia estat el centre de la reacció, contra tota idea de llibertat i de progrés.

Els historiadors no es posen d'acord alhora d'explicar fins a quin punt la crema de convents va ser un moviment espontani o fomentat pel Partit Radical de Lerroux, que preferia que els obrers ataquessin esglésies enlloc d'ocupar les fàbriques i prendre el poder polític. Uns 80 edificis van cremar aquella setmana. Però, contra el que assegurava la propaganda burgesa, es va preservar la integritat dels frares i monges i no es van produir pillatges. Al convent de els Jerònimes, de rigorosa clausura, un grup va profanar les tombes buscant les proves de les tortures i assassinats que les llegendes populars atribuïen a aquest tipus d'establiments. En veure que tots els cossos tenien lligades les mans i els peus (com corresponia a la tradició medieval), van voler portar-los a l'Ajuntament per tal que els regidors certificassin els suposats martiris. La macabra processó per la ciutat, tot i que anecdòtica, va utilitzar-se després per justificar una brutal repressió.

La repressió

Sense objectius polítics clars, la revolució va començar a perdre forces. Centenars de Guardies Civils van arribar d'arreu i el govern va recuperar el control de la ciutat. El dissabte es van liquidar les últimes barricades als barris treballadors del Clot i Horta.

Durant la setmana, desenes de treballadors havien estat

assassinats per franc-tiradors («los hombres del terrado»), però recuperat el control, el govern va imposar una repressió a gran escala, reclamada per la burgesia catalana, que abans era burgesa que catalanista. Fins el novembre es va mantenir la llei marcial.

Amb una campanya per promoure la delació, més de 2.500 treballadors van ser empresonats al castell de Monjuïc, la presó Model i la vella i fins i tot en vaixells. A la resta de Catalunya el nombre de presos és incalculable. Cinc persones van ser executades, entre ells un jove amb síndrome de down acusat de ballar amb el cadàver d'una monja. 59 foren condemnats a cadena perpètua i 175 van ser desterrats. Tots els locals sindicals, centres, societats obreres i seues republicanes van ser clausurades. També les escoles racionalistes.

La víctima més coneguda va ser el pedagog Francesc Ferrer i Guàrdia, fundador de l'escola Moderna, que no havia estat implicat en la revolta, però va convertir-se en cap de turc. La farsa del seu judici i el seu assassinat van donar lloc a manifestacions arreu del món, fins a la *Patagònia rebel*.

El govern pretenia imposar un càstig exemplar al moviment obrer, però malgrat l'amplitud de la repressió els mateixos treballadors protagonitzarien, nou anys més tard l'anomenat Trieni Bolxevic. (1)

Un punt d'inflexió

La Setmana Tràgica marca un abans i un després a la història de la lluita de classes espanyola. El sistema polític de la Restauració, basat en el torn pacífic de conservadors i liberals al poder, sobre la base de les xarxes caciquils va entrar en crisi. Alfons XIII va haver de destituir Maura després de l'onada de mobilitzacions arreu del món contra la repressió a Barcelona. La monarquia també va haver de renunciar a la campanya colonial, sense haver aconseguit cap objectiu i preparant la nova Guerra del Rif, que començaria dos anys més tard.

La revolució de Barcelona va de-

mostrar la naturalesa de la gran burgesia catalana, que abandonà tot intent d'autogovern per entrar, temerosa de la classe obrera, als successius governs de Madrid amb ministres de la Lliga Regionalista. També es va evidenciar els límits del projecte del radicalisme lerrouxista, amb uns dirigents desprestigiats que passarien obertament a la reacció. La incapacitat de la resta de partits republicans també va ser clara als ulls de la classe obrera, i només l'aliança que els oferí el PSOE els va permetre mantenir una influència significativa fins la proclamació de la II República.

Al si del moviment obrer, el PSOE i la UGT van guanyar pes fora de Catalunya amb les campanyes de solidaritat amb els represaliats de la Setmana Tràgica. Per contra, a Catalunya no s'oblidaran les seves vacil·lacions i la negativa a estendre el procés. La UGT abandonà la Solidaridad Obrera, acusant els anarquistes de violents. El sindicat quedarà en mans dels anarcosindicalistes, que tot i estar també mancats d'una orientació política, havien demostrat la seva combativitat. El 1910 constituïran la CNT, d'àmbit estatal, que es convertirà en la principal força sindical catalana.

Cristina Mas

Notes:

1) Entre 1918 i 1921 es va produir un augment de la mobilització obrera i camperola, com a conseqüència del triomf de la revolució russa. A més de les lluites al camp andalús, a Barcelona es van produir importants enfrontaments entre la policia i l'exèrcit, a les ordres del general Martínez Anido, i obrers anarquistes. La patronal va contractar pistolers per assassinar els dirigents obrers

Judici a Ferrer i Guàrdia

La Unasur és independent de l'imperialisme?

L'última setmana d'agost passat, es va celebrar la reunió de la Unasur (Unió de Nacions d'Amèrica del Sud, a la ciutat de Bariloche (Argentina), amb la participació de tots els presidents de la regió. L'organització va començar a funcionar en l'any 2008, amb la suposada intenció de servir com un «àmbit de les nacions sud-americanes» que, a diferència de l'OEА (Organització d'Estats Americans), funcionaria sense la presència de representants de l'imperialisme nord-americà i amb major independència d'aquest.

Per això, alguns sectors d'esquerra va posar grans esperances en les «perspectives independents» d'Unasur. Per exemple, l'escriptor polític germano-mexicà Hanz Dieterich va plantejar, en un article recent, que dins la Unasur es lliurava una batalla entre «dues forces antagòniques» (la bolivariana i la proimperialista) i que estava oberta la possibilitat que els primers assolissin que l'organització actués amb «patriotisme i dignitat» («Bariloche: la lluita per l'hegemonia militar a Amèrica del Sud», publicat a <http://www.rebelión.org/>, 30/08/2009).

No obstant això, igual que les reunions anteriors, aquesta última va tornar a revelar amb claredat la veritable essència de la Unasur, més enllà de les seves pretensions de «independència». El tema principal discutit ser el de les set bases militars que el govern colombià d'Álvaro Uribe acabava de posar a disposició de les forces armades d'EUA, amb l'argument de «combatre el narcotràfic i el terrorisme de les FARC».

És cert que es van fer fortes crítiques prèvies per part d'alguns presidents a la decisió d'Uribe (el veneçolà Hugo Chávez va arribar a parlar de «vents de guerra»). No

obstant això, la reunió va resoldre no condemnar aquesta decisió del govern colombià. a la declaració final (anomenada «Projecte de decisió»), tot just s'inclou una referència a «que la presència de forces estrangeres no pot amenaçar la sobirania i integritat de qualsevol nació sud-americana, la pau i la seguretat de la regió». Una mica així com acceptar passivament que entrin a casa seva homes armats (amb forts antecedents de robatori) i només exigir-los una promesa que «no utilitzaran les armes». Molt soroll per no res.

Una cosa que ja sembla comú en el cas de la Unasur. En altres paraules, va tornar a revelar-se amb claredat que la Unasur, lluny de ser un «factor d'independència» de Sud-americà (o almenys, una possibilitat oberta en aquest sentit) és, en realitat, una eina al servei de l'imperialisme. En particular, va mostrar també que «calça com anell al dit» en la política que EUA impulsa actualment per a l'Amèrica Llatina.

Obama va representar un ajustament necessari...

El govern de Barack Obama va representar un canvi en la tàctica política de l'imperialisme per a enfrontar la situació mundial i la lluita de les masses, pel que fa al seu antecessor George W. Bush. Per a evitar falses discussions: no tenim

cap dubte que, igual que Bush, Obama defensa a fons els interessos imperialistes i la necessitat d'avançar en el control polític del món per a garantir el saqueig de riqueses al servei de l'imperialisme. Però les condicions en què ha de fer-lo són diferents i li cal adaptar-s'hi.

Per a entendre aquesta necessitat d'adaptació, cal comprendre el fracàs de la política de Bush. Després de l'atemptat a les «torres bessones», l'11 de setembre de 2001, Bush va aprofitar el seu efecte per a llançar aleshores la «guerra contra el terror» i contra els països integrants del «eix del mal». L'objectiu era garantir un «segle americà». Aquesta política va representar un fort gir militar i autoritari de la política exterior nord-americana i es va expressar, especialment, en les invasions de l'Afganistan (2002) i l'Iraq (2003), i l'impuls al cop d'estat contra Chávez, el 2002

Però el projecte de Bush van xocar durament amb la resposta del moviment de masses i la seva política va fracassar: mai va acabar de dominar l'Afganistan, la guerra de l'Iraq es va transformar en un pantà, el poble veneçolà va derrotar ràpidament el cop contra Chávez, les masses palestines van lluitar (i lluiten) amb força contra Israel i els seus agents, etc.

Per això, calia fer un ajustament a la política imperialista per a

enfrentar la nova realitat i «reduir les pèrdues». Si el «pal» havia fracassat es tractava de tornar a oferir una mica de «pastanaga». O, per dir-ho d'una altra manera, a tornar a proposar negociacions per a sortir dels entrebancs.

Ja el propi Bush es va veure obligat a començar amb aquest ajustament. Per exemple, en la seva política cap a l'Iraq o en el canvi d'actitud real cap a Chávez (més enllà dels habituals atacs mediàtics que ambdós es dedicaven) i en la seva política cap a l'Iran.

Però Obama, amb el seu aspecte de «jove negre», és la representació més total d'aquest canvi que planteja ara un nou equilibri entre les negociacions i la política militar o d'amenaques, per a arribar a els objectius imperialistes. El centre va passar a ser la «pastanaga» (les negociacions) i el pal s'empra com un factor auxiliar i coadjuvant.

Novament, per a evitar confusions, no creiem que Obama sigui un «colom de la pau» que abandona la «acció militar», n'hi ha prou amb veure la seva política d'intensificar la guerra a l'Afganistan. Ha estat la lluita de les masses i les derrotes que aquesta lluita va infligir a la política de l'imperialisme les qui van imposar aquest canvi de tàctica, no la «bona voluntat» d'Obama.

...també a Sud-amèrica

L'actual política de l'imperialisme s'expressa amb molta claredat a Llatinoamèrica, considerada una regió clau per la burgesia imperialista d'EUA, tant per la proximitat geogràfica (el «pati del darrere») com per les riqueses que li saqueja a través del seu domini colonitzador.

És clar que Obama vo mantenir el control d'una «amença militar latent», a través de les bases militars de Colòmbia i de la reactivació de la IV Folta, patrullant les aigües llatinoamericanes. Però el centre de la seva política actual és la «institucionalitat» per a negociar i resoldre els conflictes.

Aquí és on la Unasur es mostra com una eina perfecta per evitar l'aprofundiment dels conflictes en Sudamèrica. Sempre, és clar,

protegint els interessos més estratègics de l'imperialisme i aplicant la seva tàctica actual.

Per exemple, la seva primera reunió efectiva es va celebrar el setembre de 2008, a Xile, enmig dels enfrontaments entre el govern de Evo Morales i la burgesia ultradretana de Mitja Lluna. La resolució final va condemnar qualsevol intent de cop contra Evo, però, al mateix temps, va cridar al «diàleg conciliador» entre un govern legítim i

sectors feixistes.

Ara, la «història torna a repetir-se»: amb l'excusa de «defensar la unitat de la Unasur» es vota una declaració que, de fet, legalitza l'ús de les bases colombianes per part de les forces armades, d'EUA i evita qualsevol condemna al govern d'Uribe per permetre aquesta violació de la sobirania militar del subcontinent.

La invasió d'Haití

Però el major exemple de submissió a l'imperialisme de la majoria dels governs sud-americans és l'ocupació d'Haití. Allí, al servei d'un projecte de saqueig i explotació, l'imperialisme va «terciaritzar» l'acció militar, camuflant-la com una «missió de pau» de l'ONU (la Minustah) que encapçalen i comanden les tropes brasileres, però que també integren soldats de l'Argentina, Xile, Uruguai, Paraguai i fins de Bolívia.

Són soldats enviats pels governs sud-americans els quals reprimeixen, assassinen i violen el poble haitià, quan aquest protesta i lluita contra la fam i contra el salari més baix del continent americà. I ningú a les reunions de la Unasur (ni tan sols Chávez que sí ho critica per fora) aixeca la seva veu contra aquest atropellament.

El paper de Brasil

En altres paraules, no cal que l'imperialisme estigui present físicament, a través d'Obama, els seus representants o els seus soldats, perquè els seus interessos siguin defensats. En aquest sentit, la Unasur es mostra com una eina al seu servei i, especialment, al de la seva política actual.

En aquest sentit, la direcció de la Unasur està, de fet, en mans de Lula i de Brasil. Cosa que expressa, d'una banda el pes econòmic d'aquest país a Sud-amèrica. De l'altra, mostra la disposició de Lula i de la burgesia brasilera per jugar aquest paper de «direcció política regional» i també militar, com s'evidencia a Haití. No és casual que Obama es refereixi públicament a Lula com «el seu home» a la regió.

La lluita contra l'imperialisme serà obra dels treballadors i les masses

Cal destacar que aquestes resolucions de la Unasur van ser votades unànimement per tots els presidents, des d'Uribe fins a Chávez. En altres paraules, «tots» els presidents sud-americans tenen un lloc i un paper a la «taula» de l'actual política imperialista. Lula se situa al «centre», però a la dreta, hi ha lloc para Uribe, i a l'esquerra, per a Chávez, Evo i Correa.

Alhora, mostra que el suposat antiimperialisme d'aquests últims es limita essencialment a la retòrica davant dels mitjans de premsa. A l'hora de la veritat, voten juntament amb Uribe. Perquè tots ells (fins i tot els de major retòrica antiimperialista o que fan alguna acció «progressiva») accepten, en última instància, la recolonització imperialista. Per això, la Unasur no pot actuar amb «patriotisme i dignitat»

La unitat de les nacions i pobles sud-americans és imprescindible per a evitar conflictes fratricides i enfrontar junts l'imperialisme. Però aquesta unitat antiimperialista no vindrà de la mà de la Unasur sinó de la lluita dels treballadors i les masses, amb total independència política de les burgesies nacionals.

Alejandro Iturbe

Correo Internacional, òrga de la LIT-CI.

7/08/09

Cop militar, resistència i negociació

El 28 de juny, Hondures despertava amb la notícia que el president Manuel Zelaya, del Partit Liberal, havia estat detingut per forces militars, en el que constituïa un cop d'estat com els que feia anys no es veien triomfar a l'Amèrica Llatina. Els mitjans de comunicació no afins al colpisme van ser ràpidament clausurats i, des dels que van romandre oberts es van explicar les raons oficials del cop, emparant-se en una sèrie d'acusacions contra el president detingut. Aquest, sota la pressió dels colpistes, va signar la renúncia, de la qual es va retractar més tard, i va ser exiliat. El president del Congrés, Roberto Micheletti, també del PL, va ser anomenat president de facto pels colpistes i reconegut pels organismes estatals, l'oligarquia i les Esglésies del país (catòlica i evangèlica). No obstant això, un massiu moviment es va aixecar contra el nou govern, i la lluita contra el cop s'ha mantingut fins a avui, cosa que ha motivat la cautela de la anomenada «comunitat internacional» que encara no ha reconegut el president colpista i intenta dirigir un procés negociador que buidi de contingut el moviment de resistència contra el cop.

Hondures, amb gairebé 8 milions d'habitants, ja ha viscut cops d'estat i dictadures militars durant el segle XX. En la dècada de 1980, després d'un procés democràtic apadrinat per l'imperialisme nord-americà, es va convertir en base militar de la «contra» en la guerra bruta dels EUA contra el govern sandinista de Nicaragua. A l'interior del país es procedia a la sistemàtica repressió de militants sindicals i d'esquerra,

mentre l'estament militar rebia els beneficis de la generosa ajuda financera ianqui administrada pels governs de torn. Es va instal·lar en el país un sistema bipartidista en el qual els dos grans partits de l'oligarquia (el Nacional i el Liberal), s'alternaven en l'aplicació de les polítiques que emanen del Banc Mundial i del FMI. El resultat, com en altres països, privatitzacions, carestia (la factura de la llum es va multiplicar per deu), terciarització, «maquiladoras»... enriquiment de l'oligarquia local i grans beneficis per a les multinacionals a costa de l'empobriment de la població i del saqueig legal dels recursos del país. Per posar un exemple, segons El Heraldo de Tegucigalpa, entre 2001 i 2006, les companyies mineres

nord-americanes i canadenques van ingressar 9.920 milions de lempiras (524 milions de dòlars), de les quals només 618,4 milions (\$ 32 milions) van quedar a Hondures.

Es van donar diferents onades de mobilitzacions, com les de 2003, any en què organitzacions polítiques, sindicals i socials van formar la Coordinadora Nacional de Resistència Popular, estant el PN en el govern. En 2005, el PL guanya les eleccions, resultant president Manuel Zelaya. Com els polítics d'altres països, Zelaya va intentar donar una imatge de política social, per contenir el descontentament. Va plantejar una tímida i insuficient reforma agrària, sense efecte, i va fer ingressar al país –membre de l'Àrea de Lliure

Comerç de les Amèriques (ALCA), tractat amb els EUA- a l'ALBA - Alternativa Bolivariana para Amèrica, impulsat per Cuba i Veneçuela com «contrapès» del tractat ianqui. El 2006 es van donar importants mobilitzacions (Aturs Cívics), i va néixer la Candidatura Independent Popular –avui en la lluita contra el cop. Zelaya va arribar a plantejar la possibilitat d'una consulta sobre la convocatòria d'Assemblea Constituent per a redefinir el marc de la república. Aquesta política, que en cap cas va qüestionar el model econòmic, i que va portar a milers de treballadors mobilitzar-se en la seva contra, va ser suficient perquè l'oligarquia hondurena impulsés el cop contra Zelaya.

Resistir i vèncer al cop o legitimar-lo en la negociació

La resistència que ha enfrontat el cop ha estat importantíssima durant tot l'estiu, amb grans marxes i mobilitzacions de rebuig a Micheletti, exigint la tornada de Zelaya, acompanyades de vagues en alguns sectors com l'ensenyament, la salut, l'energia elèctrica, l'aigua potable, bananers... tot i que encara no suficientment centralitzades i coordinades. En aquest procés es va crear el Front Nacional de Resistència Contra El Cop, pel rebuig al govern de Micheletti i la tornada de Manuel Zelaya. Malgrat que la repressió s'ha cobrat ja diverses vides i ha deixat centenars de ferits i detinguts, la disposició de lluita del poble hondureny es manté més de dos mesos després.

La cautela de les institucions internacionals ens mostra diverses coses. En primer lloc, la importància del moviment anticopista, doncs de no ser així, Obama-Clinton (i l'OEA, l'ONU i els altres governs) no tindrien inconvenient a reconèixer Micheletti com a president legítim. També ens mostra el canvi en la política de l'imperialisme –recordem Bush, al costat del cor de la «comunitat internacional», condemnant a Chávez el 2002 i esperant l'èxit del cop d'estat a Veneçuela. Això no significa que Obama sigui «millor» o més «tou» que Bush –vegi's la seva política a l'Afganistan o els seus

recents plans amb les bases militars de Colòmbia. Significa que té dificultats per a seguir apostant per les sortides militars directes i prefereix controlar «democràticament» els processos, per a evitar mals majors, com a l'Iraq o a Veneçuela el 2002. Per això la seva opció principal en l'actualitat és «la sortida negociada».

El parany de la negociació amb els colpistes, proposada per l'imperialisme ianqui a través del president de Costa Rica, Oscar Arias, i recolzada per Zelaya, suposa en l'actualitat un fre a les possibilitats de derrotar el cop, doncs fa dependre al moviment de masses dels resultats de la mateixa, limita les seves accions –cosa que va desgastant sectors que poden començar a tenir dubtes sobre l'èxit de la lluita-, i posa en segon pla les seves reivindicacions, tant el retorn sense condicions de Zelaya com el càstig als colpistes –pel cop i per la repressió posterior-, i la reivindicació de l'Assemblea Constituent Lliure i Sobirana.

Per evitar-ho, és necessari aprofitar tot el moviment que ja s'ha impulsat per a organitzar la vaga

general i les accions que derroquin definitivament al govern colpista, abans que aquest es consolidi per mitjà de les eleccions-farsa de la pròxima tardor, que el colpisme pretén legitimar en la negociació. La lluita contra el cop militar triomfarà en els carrers, com a Veneçuela el 2002, o es perdrà en la taula de negociacions.

Tot el suport a la lluita de la resistència hondurenya contra el cop

**Vaga General per a tirar als colpistes i imposar el retorn incondicional de Zelaya
Assemblea Constituent Lliure i Sobirana**

Luís Carlos Gómez, «Luca»

Pots subscriure't a la nostra revista mensual (a escollir versió en castellà o en català) enviant les teves dades a l'apartat de correu i fent l'ingrés per un any al compte corrent: La Calxa 2100- 3459-38- 2100220515 (25 euros si te l'hem d'enviar per correu dins de l'Estat espanyol). La subscripció de lliurament en mà és de 17 euros i la podeu fer posant-vos en contacte amb qualsevol militant del grup.

Publicació mensual de Lluita Internacionalista. Dip. legal B-48673-2001 Lluita Internacionalista no es fa responsable de l'opinió expressada en els articles signats.

Aquí ens trobaràs

Ap. Correus 23036 CP - 08080 de Barcelona
Ap. Correus 206 CP- 17080 de Girona
Ap. Correus 92 CP-28320 de Madrid
e-mail: luchaint@telefonica.net
<http://www.li-litci.com>

Lluita Internacionalista és una organització trotskista. El nostre objectiu és la revolució socialista, per acabar amb el capitalisme i construir el socialisme. Impulsem la lluita obrera i jove, i la democràcia obrera. Defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles, que és negat per l'Estat Monàrquic, un règim que cal abolir. La nostra lluita és internacionalista: pretenem la reconstrucció de la IV Internacional.

LI